

דברי

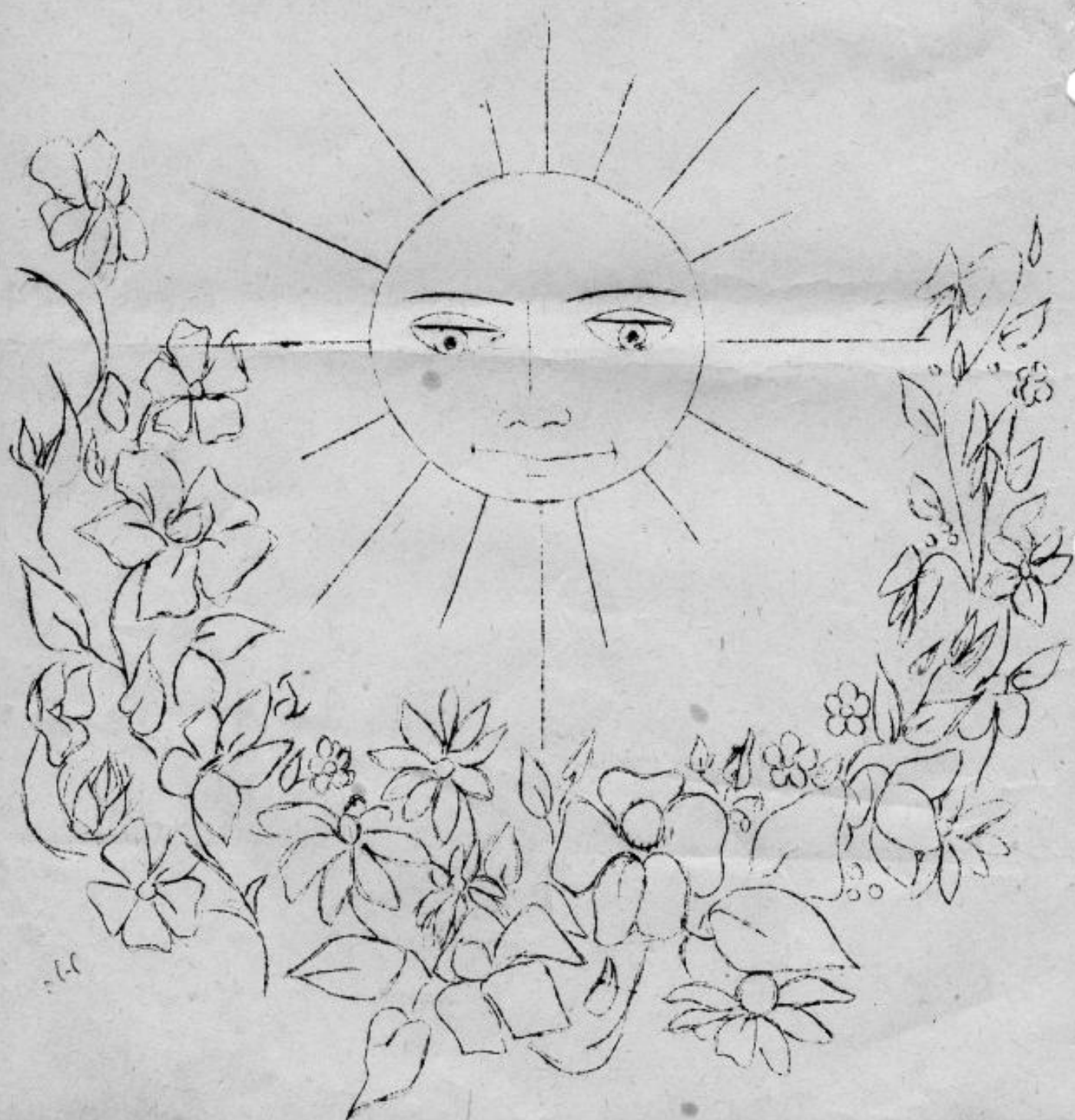
הכפר

גליון ידיעות פנימי

16. 3. 1962 - י' אדר ב' תש"ב

מס' 66/א

כפר הנשיא

בבילון

כפי שקורה תדיר בענף הלול בישראל אנו שוב נמצאים במשבר.
מחירי הביצים הם מינימליים, בו בזמן שמחירי הייצוא
הם נמוכים מאלה שהיו אי פעם.

מחירי הכשר המקומי היו מתחת לרמת הרווחים המינימליים
ורק עתה עלו המחירים עליה עונתית הצפויה מראש, שתמשך, כפי
שחושבים, עד יוני או יולי - ושתאפשר לנו לשווק 18 סונות
ברמות מחירים הנוסאים רווח.

כל זאת מביא למסקנה אחת המובנת מעצמה: אם כרצוננו
להמשיך לחיות, עלינו לערוך לכך, כי מידת היעילות והמסדר ישתרו
ואף יעלו.

ובהתאם לכך שני שנויים עיקריים יבוצעו בשנה הזאת:
הלול הישן ישונה. לשיטת דפוס עברית. הסבה העיקרית לכך היא
שהרצפה הנוכחית ממע בלתי אפשרית ומתוודה סכנה לאדם ולצאן.
שנוי זה אף יאפשר לנו לנוע בעתיד לחוות "ביצי דגירה".

שנוי אחר הכפוי עלינו ע"י "חוק המים" הוא בשטח השקיה,
הכוללת בוראי נחקקין את שטח "ספלי לוי" המורכבת מצנור פלסטי
מצויד בספל לכל כלוב. ההוצע בנסה טרור כזה בין 50 מטרים ואם
הנסיון יצליח נחזור זאת גם כ"רפת" וב"דיר העלולה", ובשלב מאוחר
יותר אף ב"פיטום הדש".

אנו עובדים עתה בצוות דב"י. יעקל וגבי יהיו אתנו עד אשר
יצטרכו לחזור לענפיהם בלחץ העונה; בעצם, היינו רוצים שישארו
אצלנו. נקווה שעד אז תפתר בעיה הצוות.

זלא כבכל ענף הקלאי אחר, שנויים בצוות ובטכניקת ההאכלה
מור גשים מיד בירידה בחמלה ובהרעת שיעור הקונברציה מיון - ביצים.

בשלב זה הוצה הייתי למסור על תוצאות האינפורמציה שנאספה
כלמעלה מ-140 לולים בנוגע ליעילותו של שיעור קונברציה המזון,
גורם שהשפיע על למעלה מ-70% תוצאות הלול בשנת 1959/60.

אנו נקבענו במקום החמישי - דרגה המדברת בעד עצמה....

לז.

.....

ל מ ר ס י

איחולים כנים לקליטה מהירה. הסדרן במכה בקוצר רוח
לשיבתך לסדור (ולחשלת ההורנויות בעיקר!)

.....

על חלסה

עברו כבר עשר שנים מאז רישות המים של השטח שלנו בחלסה ואנו נכנסים עכשו לעונה העשירית של גידולים ממש. במשך תקופה זו נתעוררו בעיות רבות שלחלק מהן מצאנו פתרון, ולחלק השני - לא.

קודם כל עמד על הפרק אחוז שטחים על ידי סטימת ואדיות ותעלות שנחפרו על ידי הערבים, כדי לאפשר עבור שטחים רציונליים. הבעיה הגדולה אחרי כן, היתה נקוז, אך לזאת יכולנו רק לדאוג אחרי שנעשה סידור איזורי לנקוז עם יבוש אגם החולה.

התחלנו לישר שטחים ולכרות תעלות נקוז שיטחיות, וזה כבר שנה שרב השטח מנוקז בנקוז ע"פ. בגלל מעוט הגשמים בחורף שעבר לא עמדו השטחים במבחן, וחשבה, למעשה, נראה לראשונה אם השיטה אמנם עוזרת לנו ביבוש השטחים, כך שיתאפשר עיבוד מוקדם יותר באביב.

במשך אותה תקופה ניסינו בחלסה מספר גידולים כגון; תירס לגרעינים, בותנים; מלונים סתיו, ותפוחי אדמה סתיו; גידולים אשר בעלל שנוי המצב בשוק, או תנאי הקרקע במקום איננו מגדלים ענף היום.

מחזור הזרעים (אם אפשר לקרא לו כך) עתה מכוסס על שלש שנים אספסת (ליבוש לסמח), שנתיים כותנה, שנה אחת חיטה ושנה אחת חלתן לגרעינים. או חיטה, עם אפשרות לחזור לתפוחי אדמה סתוים, אם נמצא שנה כדאית לביטוח. אין זה מחזור אידיאלי, אלא שאנו מוגבלים בעיקר על ידי שני גורמים; מרחק השטח מן הבית - ומצב האדמה - אדמה כבדה הקשה לעיבוד במשך החורף, והנותנת אפשרות להעלות מכונות עליה רק בסוף האביב.

במשך כל השנים התלבטנו בבעית עשבי בר. העובדה שבזמן יישור השטח שינינו (לפי הצעת המתכנן) את שיטת העיבוד מחריש לקלטור עמוק לא עזרה. יתכן שחזרה לחריש במחרשה מתהפכת תהווה פתרון לבעיה.

בשנת תשי"ט התחלנו לעבור למחזור הזרעים הנהוג אצלנו היום עם זרעים לאספסת. למזלנו הרע קבלנו משלח זרעים באיכות גרועה, ועד היום סבל השטח הזה מכך. בשנת תשכ"א זרענו שטח נוסף - הפעם בזרעים טובים - והתוצאות היו מניחות את הדעת. עם רכישת זכויות נוספות במקוון לייבוש אספסת בשנת תשכ"ב, זרענו עוד שטח, ובזאת הגענו ליחידה הרצויה של שטח האספסת במחזור. גידול האספסת עומד עכשו בסימן שאלה, כי ענפים רבים אחרים בארץ, עקב הצלחה מוקדמת שגרמה להרחבת רבה וכתוצאה מכך נוצרו עודפי יבולים. בנוסף לכך אספסת היא גידול הזקוק למים רבים, ועתה, עם התיכנון לצמצום השמוש במים, נמצא כל העניין בכרור.

בגידול כותנה התחלנו לראשונה בשנת 1955 עם חברת "ייצור ופיתוח" אבל בעקבות הכשלון הארצי בהדברת המזיקים, בשנת 1956, החלטנו להפסיק עד שיימצא פתרון לבעיה.

ב-1959 זרענו שטח קטן של כותנה (שבעים וחמישה דונם) ולאור התצלום האמנם הצליח אבל עקב סידורי קטיף לא נאותים הישיג אותנו גשם מוקדם בתרם גמרנו, כך שלא נהננו באופן מלא מהצלחת הגדול.

ב-1961 היתה הזדמנות חד פעמית לזרע שטח גידול של חמש מאות עשרים וחמישה דונם. (כדרך כלל צריך שטח הכותנה במחזור להיות כ-280 דונם) והחלטנו לנצלה. - הנסיון לא הצליח; בחלקו המזרחי של השטח עוד הצלחנו לקבל יבול רדוד, אבל כמעט מחצית השטח במערב נתן הפסד גמור; שטח זה היה האחרון בזריעה שממילא מתחילה מאוחר. הוא נזרע בתנאים לא טובים ונכבט בתנאים עוד פחות טובים של ירידה פתאומית בטמפרטורה ואחריה רוח מזרחית יבשה. במשך כל הזמן היתה לנו מלחמה תמידית בעשבים שונים ובעיקר בינכיו (Amaranthus) ולמרות ריבוי ימי העבודה שהוצאו על כך, לא הצלחנו להתגבר עליהם, בגלל עשבים אלה, שהפריעו מאד להתפתחות הצמחים ואף לקטיף, אפילו היכול המועת שנחשב לאי אפשר היה לקטוף בשלמות.

החבר שהיו תוצאות דומות בכל השטחים שברצועת הקרקע לאורך הכביש הראשי. יש סברה שבגלל מצב האדמה דרוש שנוי במועדי ההשקאה אמנם נשקה בשיטה זו בעונה הבאה, אך אפילו אז אין לצפות ליכולים שיעלו בהרבה על הממוצע, ובהחלט לא ליכולי שיא שהשיגו מספר משקים באזור.

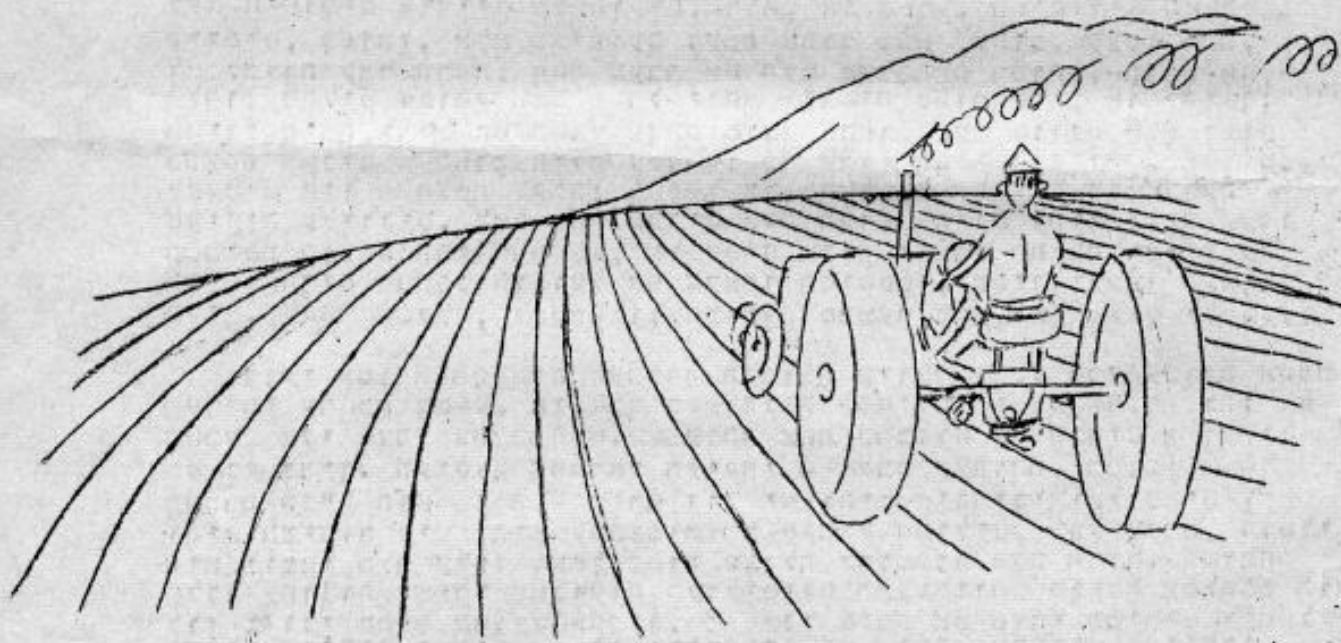
בכל שנה יש תקופה שקטה מסוף דצמבר ועד תחילת מרץ, ובה צריך להתארגן מחדש ולהתכוון לעונה הבאה. זה מורגש באופן מיוחד בענף שלנו, כי בו, כל שנה יוצאים חברים ויש צורך למצא חדשים במקומם. הפעם סבל מזה הענף קשה מאד, ולקראת השנה הבאה נשארו רק שני חברים שעבדו גם בשנים קודמות.

יש צורך במינימום של חמישה עד שישה חברים מנוסים לקיום הענף (גם בלי לחכנס לבעיה הכאובה של תוספת עובדים, שתאפשר קצת "שבת" אחת בשבוע, לאו דוקא בשבת עצמה). ועוד תוספת עובדים לחדשי הקיץ, קעיקר לעבודת ההשקאה.

המרחק של שלשים ק"מ מהבית מקשה מאד על ארגון רציונלי של הענף ומונע ניצול מלא של טרקטורים, מכונות, ימי עבודה חלקיים, ושיטוף עם יתר ענפי השדה. קשיים אלה אפשר רק להעריך כהלכתם לאחר שעובדים בתנאים כאלה.

השנה, סוף סוף, נקווה להשלים כמה סידורים טכניים שינקלו על התנאים במקום כגון: אספקת דלק סדירה למשאבות ולטרקטורים, "רמפה" מסודרת להעמסת ולפריקת מכונות, וסידור מטבח וחדר אוכל שיאפשר אכילה משותפת עם אנשי חבריכות. יש עוד ללמד איך להתגבר על הבעיות, ונקווה שבעתיד הלא רחוק מדי, נצליח.

איזי.

לנוע

אחולי החלמה מהירה ושלמה אחרי הניתוח.

אנו מקווים לראות בקרוב את פניה המחיכות בשעת חלוקת אגרות אוויר וכו...)

(ההודעות על לוח המודעות יבשות ודלות למדי מאז לכתה.)

כסומי אמר לי, בסוף ינואר, שאתחיל לעבוד בגיזום, הייתי מרוצה למדי; שמעתי שזוהי עבודה טובה לכל הדעות. אך כשנתנו לי מזמרה ביד ועץ לפני, ואחרי הסבר קצר אמרו לי: "גזום" נפלה רוחי לא מעט. לפני עמד סכך של ענפים שבו לא יכול הייתי למצוא את ידי ואת רגלי ומתוך סכך זה נטל היה עלי לבנות עץ המכבד את עצמו...

התחלתי ביד כושלת וכרוח נכאה, מיד ראיתי עצמי מפגר אחרי השאר. מפעם לפעם הייתי ניגש לגזום ותיק ומנוסה ושואל בעצתו ומנסה לבצעה לפי הבנתי. לאט לאט הלכה מהירותי וגילה. כיום השני הכפלתי כבר את הספקי ובסוחר הייתי שעור אתקדם בהתמדה.

קצת לא נעים למפס ולעמוד על ראש ראשו של סולט מתבודד כשרוח בריאה מטיחה בגבך וכל שיש בידך להיאחז בו הוא ענף דק המתבודד עוד יותר ממך. מזהירים אותך שאם אתה נופל, זרוק קודם כל את המזמרה מאתך והלאה, כיון שאחרת, אם תיפול אתה, היא עלולה להינעץ בך והמשק יפסיד להינט זוג ידיים עובדות...

עדיין הגיזום איטי, עצור; יש הרבה היסוסים וחצר עוד השטף, השינוי חל ביום הרביעי. לפתע אני מוצא עצמי עובד כשידי האחת נתונה בכיס. היד הגוזמת מקפצת לה בזריזות מבד לבד והגזום נושר לו בשטף למטה. נעשות עדיין שגיאות, אך הסכניקה והגישה מתחילות להסת עור יום אחד ואני מרגיש כגזום יורה בין שוים (אם גם אנשים אחרים - חברים קשישים ומכובדים - שוים יותר...)...

זוהי עבודה חורף, לה מתמכרים אנשי המטע כשכל עבודות הקיץ הבודעות חלפו וניתן לגשת לסיפול באילן עצמו מתוך יישוב הדעת, ללא חישובים מדיים של תועלת, רווח, או הפסד. השיקולים האלה קיימים, כמובן, אלא שביצועם נעשה מתוך מבט לעתיד, שעתו רבה, לא להווה קצר הרוח. אתה מעבד את העץ מעצב את דמותו, בונה את שלדו, מחליט ופוסק האם יגדל יותר ויצמיח פחות פרי, או להיפך; באיזו מידה לדלל את הסכך שאתה מוצא פתאום בעץ מוזהב שלא בגזום כהלכה בשנים שעברו; איזה ענף או כד לרונ לחיים ואיזה - למוות. לפעמים אין ההחלטה קלה: מתפצל לו למשל ענף לשלשה או ארבעה סעיפים עליונים. לכל אחד מכדים אלה רצון לחיות והוא זוקר עצמו השמימה בזוית המיוחדת לו, שלפעמים אינה יוצאת התאמה רצויה עם בדים אחרים שבסכנותו ועל אף מראהו הסימפטי, עביו וצבעו הכריזא, עליך, לאחר ששקלת, לאמר לו: חביבי, מצטער מאד, אך עליך ללכת...

זוהי עבודה חברתית ועבודה הקרובה ביותר לסבך מכל עבודה אחרת שעיתי עד כה במטע. אי לכך כקבוצניק המחייב הן את החברה והן את החבך, אני מצדד בה בהחלט. עובד אתה בשכנות עם חברים ופועלים שמטני צדיך. העיסוק החברתי העיקרי - מלבד העבודה, כמובן - של החברה הנ"ל הוא שירה. שירה זו, יש והיא אינדיבידואליסטית ויש והיא בציבור ויש והיא ערכוביה של מקהלת חתולים. בכל מקרה, דומני, היא יוצאת מלב עליז ואין כמות סגולה לרוממות מצב הרוח. המומחה שלנו לחזנות ושירי התנועות הפוליטיות האנגליות שמלפני המלחמה הוא לו; ג'וני מחרה מחזיק אחריו. אני מנסה את כוחי בשירים ישראלים חדשים, שירים ישנים רוטיים ולפעמים גם שירים ערביים - יונחן עוזר כפי יכלתו. את המילים, אותן לרוב שכתתי, אני מנסה לשחזר תוך שירה. לעתים לקוי החרוז והמילים לא מתאימות אולם הקהל טובלני מאד ואינו לוקח ללב.

מתפתחות, כמובן, גם שיחות פילוסופיות, וויכוחים פוליטיים ודיון מקיף בארוס, על כל צדדיו.

סוגיה בפני עצמה הוא החרמון. בעבודה זו, בת אתה נתון ודיר מעל הצמרות, משקיף הנך על הטבע באופן בלתי אמצעי שמשום מה אינך מתנסה בו בעבודה אחרת - או כך, ככל אופן, מתרשם אני. עיניך חו-זרות ופוגשות בחרמון ואתה מגלה בו פנים רבות - בהתאם לשעה משעות היום, מזג האויר, אפילו מצב הרוח.

בבוקר בהיר של חמה רובץ הוא כה קרוב; הדוידיותיו המושלגות העוטות נוגה תרוג מסתמנות בבירור ובפלטמיות רבה על רקע השמים החוריינים מלמעלה והעמק, האפלולי עדיין, למטה.

ברצוני להשמיע מליט ספורות אל חברותי למקצוע וכעיקר אל
בוגרות מחזור שנת תשכ"א בסמנר בית הכרם.

אל חברותי המורות!

כך, אזכני מסמיעה קולי ומתכוונת אליך, ונרבה בקרית שמונה
אליכן עדנה ושולה בירושלים ואף אליך רעיה שמשום מה הסתחרת לך אילת.
אכן עלי להריס קולי מעת, שכן, אם בסלפון, מה, עלי לעצוק כדי
שיבינוני הרי שבמכתב על אחת כמה וכמה. עדיין אינכן שומעות?
אין פלא, אני מדברת מנקודה קטנה על פני המפה, ולא זו בלבד
אלא שנקודה זו היא קבוצ. כן קבוצ!!! מה? הסתגעתי? לא כל כך.
מיד הבנו. כולכם מדוע לא, ואולי אף תתקננו בי, מי יודע?

ה' יוסטניס, ארבע שעות לשאול ופנ' לדוגמא, מה ידוע לכן על הילדים
עניכן? טוב, ידוע לכן שלאליהו
יש טוב מאד בחב"ר, ושיבח השכן שלו מעתיק ממנו במכחניס, כן,
אחרי הקירה ברנסטה אורכה גיליתן שאביה של שפיררה נסע לג' מא'קה

לפני חמט שנים ומבלה עם בנעימים ולכן היא, שפרידה, מביאה כל יום
אננס לארוחת עשר. יפה, אבל כל זה הוא כאין וכאפס, לאומת מה שגל
בחלקי. תארו לעצמכן, אני יודעת אפילו מה צד הפיג'מה של כל אחד
והאחד מתלמידיו, ואם תפצירו כי ארוכות, אגלה לכן אפילו מי ומי בכיתתי
אוהב לחם עם מרגרינה וריבה, ומי מורח דוקא בננה על המרגרינה (כן,
זהו כנראה חלק מהמנהגים האנגליים של חושבי המקום, אבל גם לזה
מתרגלים במסך הזמן, ואז זה לא כל כך נורא).

אכל זה עדיין לא הכל. אני מתארת לעצמי בגודל סבעי ובאבני
שכניקולור את סדר יומכן. לאחר ארבע שעות בבית הספר אתן מנועסמות
במשך כל היום. לו באתן להורות פה בקבוץ לא הייתן מתעממות לעולט.
למטל, לו רציתן, יכולתן לבקש לעבוד בכיתה שש שעות ובקשתכן הייתה
מתמלאת, לו רציתן יכולתן לעבוד גם שמונה וגם עשר שעות בכיתה וגם
זה עדיין לא היה מספיק לכן. תארי לך זמירה, שאפשר פה להטיף מוסר
גם במעו 8.30 בערב, ואף פעם לא מאוחר, אפשר אפילו להעניש ילד
בטבת, בזהריט. הענוג ממש! ...

מה, הן לא עונות עדיין? אה, שכחת הדואר שוב מעכבת כל
השובה. אבל אולי בעצם אין להן תשובה, אולי אין הן מקנאות כלל?

באמת, לך להסביר לדור האטפרסו הזה מהם היים טובים.

מזל

[The following text is extremely faint and largely illegible due to low contrast and blurring. It appears to be a series of small, repetitive markings or characters.]

מסיבות: גררים!!! השנה מבטיחה רכות.

הנלחם המסיבה הלוייה בכט חכרים.

האזינו כל יום לתכניות "הגל הקל" כדי לקבל רעיונות.

כמו כן, כרגיל, עזרתה של גילה מושטת אל כל המעוניינים.

תה ויטותצקי

תה ויסוצקי תה ויסוצקי תה ויסוצקי תה ויסוצקי תה ויסוצקי

מה, 55 כל הרבה מה ויסועי ?

וראי; לפני ארוחת הבקר, ואחרי ארוחת הבקר, לפני ארוחת הצהריים, ואחריה; לפני, בזמן, ואחרי ארוחת ארבע, וכך כל היום; תה ויטוטקין!

עם חלבי

[illegible]